

บทคัดย่อ

การเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ของชาวบ้านศรีอุบลพัฒนา ตำบล
หนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

งานวิจัยท้องถิ่นฉบับนี้ศึกษาการเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ของชาวบ้านศรีอุบลพัฒนา ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) จำแนกกระบวนการวิจัยออกเป็น ๒ ระยะ คือ (๑) การศึกษาเรื่องบริบทชุมชนและสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพ สังคม วัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ของชุมชนศรีอุบลพัฒนาดังแต่อดีตถึงปัจจุบันและสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาในการบริหารจัดการสหกรณ์ การมีส่วนร่วม และกระบวนการจัดการกับปัญหา ที่ผ่านมาของชุมชนบ้านศรีอุบลพัฒนา (๒) การศึกษาเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ที่เหมาะสม

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นที่หนึ่ง บ้านใหม่ศรีอุบลแยกมาจากบ้านศรีอุบลพัฒนา เกิดจากการอพยพเข้ามาของประชาชนจากอำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานีตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๔ ตั้งอยู่บนถนนสายหลักเส้นเหมืองแบ่ง-หนองตุม ปัจจุบันประชากรทั้งหมด ๗๑๐ คนส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย การศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีอาชีพเป็นเกษตรกร รายได้ออยู่ระหว่าง ๑๐,๐๐๑ ถึง ๓๐,๐๐๐ บาทมาจากขายพารา สภาพทางด้านกายภาพ สังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ประกอบด้วย ที่ตั้งของครัวเรือนในชุมชนอยู่ในบริเวณพื้นที่เดียวกันมีความสะดวกในการคมนาคม การติดต่อสื่อสารและการประสานงานในพื้นที่ พืชเศรษฐกิจหลักของชุมชน ประกอบด้วย ขายพารา อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพด คนในชุมชนมาจากพื้นที่เดียวกันจึงมีความเกี่ยวโยงเชิงสังคม ภาษา และวัฒนธรรม คนในชุมชนใช้ น้ำ และ ทรัพยากรในพื้นที่ร่วมกัน ชุมชนมีวัดและโรงเรียนที่เกิดขึ้นจากการสร้างร่วมกันของคนพื้นที่ และกิจกรรมของชุมชนตามปฏิทินของชุมชนสอดคล้องกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในชุมชน

ประเด็นที่สองสภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาในการบริหารจัดการสหกรณ์ การมีส่วนร่วม และกระบวนการจัดการกับปัญหาที่ผ่านมาของชุมชนบ้านศรีอุบลพัฒนาพบว่าปัญหาในการบริหารจัดการกลุ่มมีสามปัญหาประกอบด้วยปัญหาที่เกี่ยวข้องกับคน ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของกลุ่ม และปัญหาเกี่ยวกับการบริหารเงินของกลุ่ม ในส่วนของสาเหตุของปัญหาในการบริหารจัดการกลุ่มพบว่าเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุและมีความหลากหลายตามสภาพของกลุ่มต่างๆที่มีในชุมชน สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกลุ่มพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมีน้อยเนื่องมาจากการมุ่งแสวงหารายได้เพื่อมาตอบสนองตนเองและครอบครัวเป็นหลัก และการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคมเศรษฐกิจและการเมืองของชุมชน สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาที่ผ่านมามีประกอบด้วย การมอบหมายหน้าที่อย่างชัดเจน การประชุมทำความเข้าใจกับสมาชิก การชี้แจงรายละเอียดประจำเดือน การกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง การศึกษาดูงาน และการหาผู้รู้มาแนะนำ

บทคัดย่อ(ต่อ)

ประเด็นที่สามการเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ที่เหมาะสม ประกอบด้วยกิจกรรมในสองระยะคือ ๑)การเตรียมการในการบริหารจัดการสหกรณ์ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของชุมชน การเตรียมความพร้อมด้านบุคคล การเตรียมความพร้อมทางด้านความรู้ และการสร้างเชิงคุณค่าของการมีส่วนร่วม และ๒)ในวงรอบของการบริหารจัดการสหกรณ์ประกอบด้วย การเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนกลยุทธ์แบบมีส่วนร่วม การเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสหกรณ์ การเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสหกรณ์ การเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงานของสหกรณ์ การเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการแสวงหากลไกหรือเครื่องมือในการควบคุมเพื่อปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการเสริมสร้างและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์จะ ประกอบด้วยเงื่อนไขต่างๆดังต่อไปนี้คือความรู้(Knowledge) การปฏิบัติ(Action) กระบวนการ(Process) เครื่องมือ(Tool) เทคนิค(Technique) การสื่อสาร(Communication) และชุมชน(Community) ซึ่งสามารถสรุปเป็นโมเดลของปัจจัยในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ก็คือ “KAP2T2C”

Abstract

The purpose of this Community Based research was to find the suitable method for build-up and Development of the participation in Cooperative Management by the people in Ban Sri-ubol Tambol Nongyaplong Amphor Wangsapung Loei Province. The participatory action research (PAR) was employed in this study. It was divided into 2 phases: First is the study of the urban context which impact on the management of cooperative communities of Sri Ubol Pattana from the past to the present. Second is the study of the strengthening and development of the participation in management of the cooperative.

The results showed as follow issues; (1) Physical conditions, society and cultures which impact on the management of the cooperative are location of households are in the same area so it is comfortable for transportation, communication and coordination in the area. The main cash crops include rubber, sugar cane, cassava. People stay in the same community, so there is a connection-oriented society, language and culture. All of people use resources in the same area also school, temple which are built by the people in the community. (2) The problem conditions, the causes of the problem in the management of the cooperative, participation, and the process of dealing with the problem in past of Sri Ubol Pattana are showed as follows; problems of the management group is comprised of three issues related to the problem of man, the problems of management in the group and the problems of the financial management in the group. The causes of the problem in the management group are found in several causes and under a variety of conditions in the community. The participation in the management group is found in low level due to the people seek income for their families also causes of changes in the social, economic and political communities. The ways for solving the problem are: the assignment clearly, the meeting to make the members understand, to detail monthly and keep continuous monitoring, make a study trip, look for the knowledgeable people to advise people. (3) The way to strengthen and improve the participation in the management of the cooperative which be processed consists of 2 phases. First, to provide for the management of the cooperative comprise of preparedness of the community, preparedness of the individual, preparedness of knowledge and create the value of their participation. Second, in the circle of management of the cooperative consist of strengthening knowledges about the strategic plan participation. The strengthening and develop participation for the current conditions analysis of the cooperative. Strengthening and develop participation for navigating the operation of cooperatives. To strengthen and develop a set of guidelines for the operation of the cooperative. To strengthen and develop the mechanism or tool to control the implementation of a cooperative strategy.

Factors affecting the development and strengthening of cooperative management are composed of the following conditions ;Knowledge, Action ,Process, Tool, Technique, Communicationand Community which all of them are summed up as a model of the factors in strengthening the participation in Cooperative management is "KAP2T2C".